

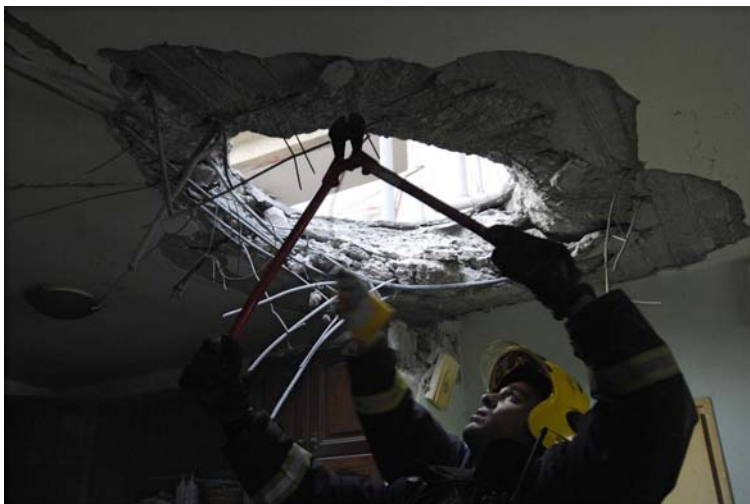

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

2 במרץ 2008

סבב ההסלמה ברצועת עזה נכנס ליומו החמישי: כ-150 רקטות נורו במהלך סוף השבוע וכ-180 בסך הכל. בסבב ההסלמה הנוכחי חלה "עליית מדרגה" כאשר רקטות גראד נחתו ברציפות ובכמות גדולה יחסית בעיר אשקלון. כוחות צה"ל פועלים בצפון הרצועה ונמשכות תקיפות מהאוויר של יעדי טרור. שני חיילי צה"ל וכ-80 פלסטינים (מרביתם פעילי טרור) נהרגו במהלך הקרבות.

המימוש

כבאי ישראלי באשקלון בודק חור שנפער בתקרת בניין מגורים כתוצאה מנפילת רקטת גראד שנורתה מרצועת עזה (רויטרס, 1 במרץ. צלם: כהן)

האיום

כרזה באתר חמא"ס המבטיחה לתושבי אשקלון: "תשכחו מהביטחון" (אתר Palestine-info, 2 במרץ)

מאפייני ההסלמה הנוכחית

1. נמשך סבב ההסלמה ברצועת עזה שהחל ב-27 בפברואר.¹ סה"כ נורו במהלך חמשת ימי ההסלמה כ-180 רקטות מהן כ-20 רקטות תקניות ארוכות טווח 122 מ"מ (גראד). הדבר מהווה "עליית מדרגה" שכן זו הפעם הראשונה בה נורים מטחי רקטות גראד בהיקף שכזה ובתכיפות שכזאת, המגיעים עד לשכונות הצפוניות של אשקלון (עיר המונה כ-120,000 תושבים).² רקטות גראד נוספות נורו לעבר נתיבות (ויתכן אף רקטות בעלות קוטר גדול יותר).

2. רוב נטילות האחריות על הירי **הן של חמא"ס**. כתוצאה מירי הרקטות נפצעו מספר תושבים, אחרים לקו בחרדה ונגרם נזק לרכוש (בעיקר בתי מגורים שספגו פגיעות ישירות).

3. בעקבות התרחבות מעגל הישובים הנפגעים מירי הרקטות צפונה ומזרחה, הוחלט **לחבר יישובים נוספים למערכת ההתרעה**. במסגרת זו החל פיקוד העורף (1 במרץ) להפעיל התרעת "צבע אדום" בתחומי השיפוט של המועצה האזורית חוף אשקלון שלא הופעלה עד כה. כמו כן הורה פיקוד העורף על פתיחת המקלטים הציבוריים בעיר אשקלון.

רקטת גראד – נתונים טכניים

שרידי רקטה מסוג גראד שנורתה לעבר אשקלון במאי 2006

משקל כולל - 62-66 ק"ג.

אורך כולל - 280 ס"מ.

קוטר - 122 מ"מ.

טווח מירבי - 20.4 ק"מ³.

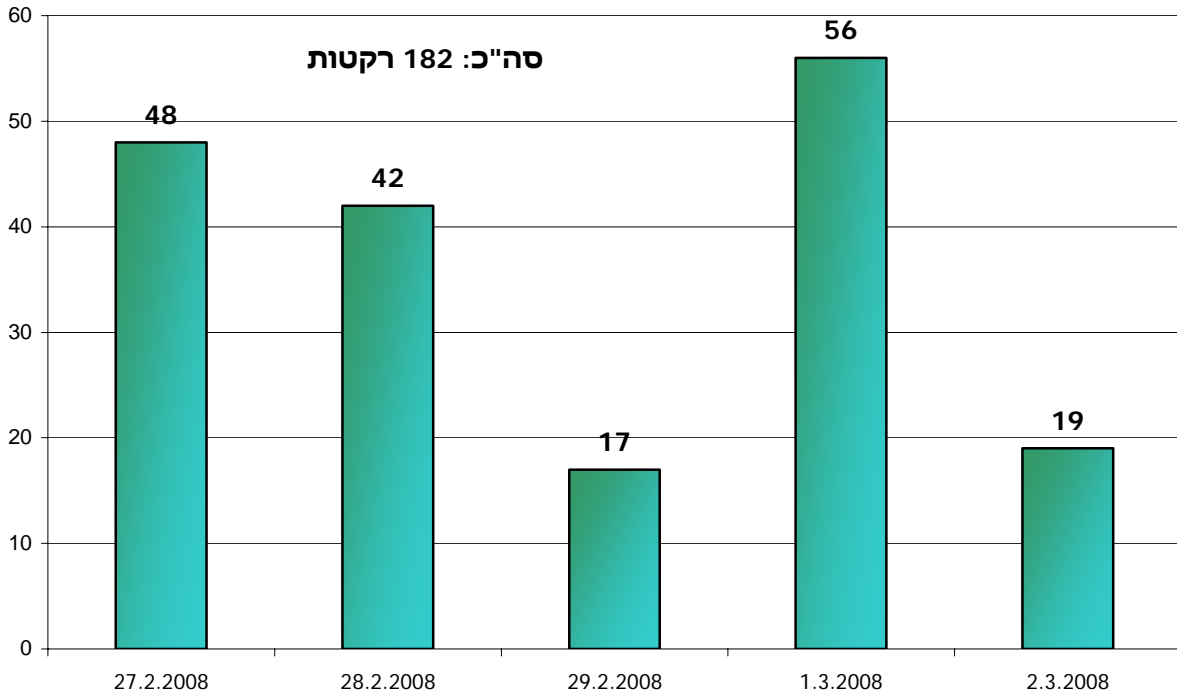
משקל רש"ק - 18 ק"ג.

¹ על היומיים הראשונים בסבב זה ראו לקט מה-28 בפברואר: "[סבב הסלמה חדש במערכת ירי הרקטות שחמא"ס ושאר ארגוני הטרור מנהלים נגד ישראל: כשבעים רקטות נורו לעבר ישובי הנגב המערבי, רובן לעבר שדרות, ב-27 בפברואר ובבוקר 28 בפברואר. סטודנט ממכללת ספיר נהרג מנפילת רקטה ועשרות אזרחים לקו בחרדה](#)".

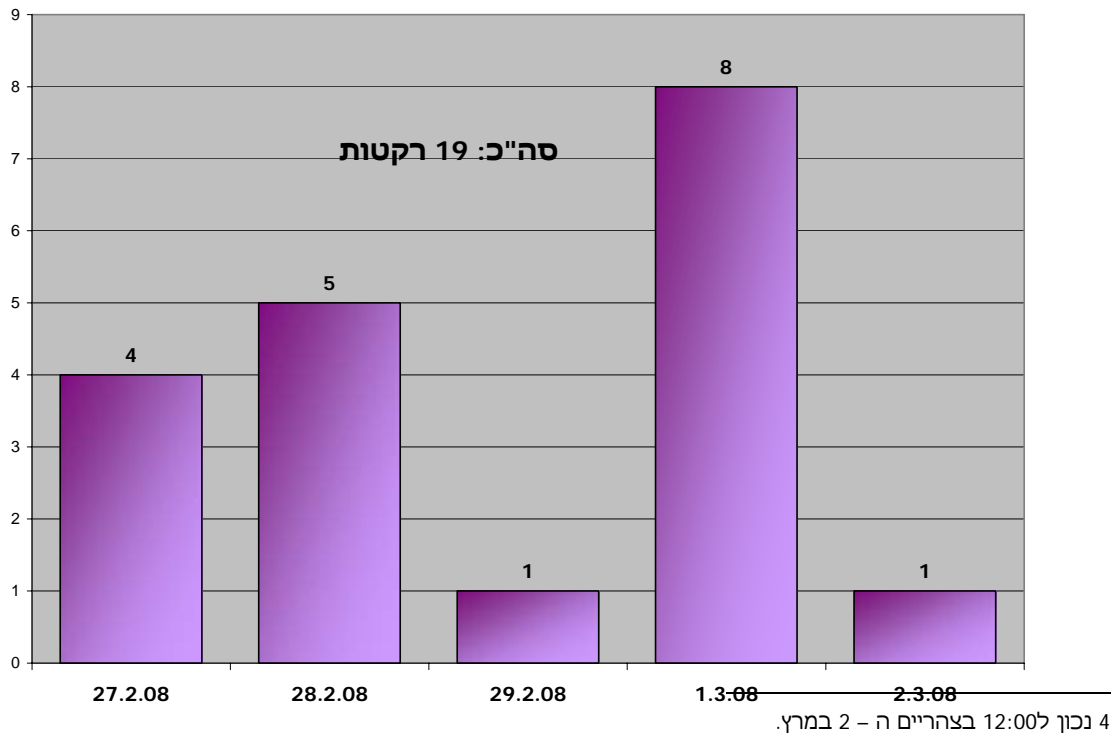
² עד כה נורו רקטות בודדות מסוג זה לעבר אשקלון החל מה-28 במרץ 2006 יום הבחירות לכנסת ה-17.

³ קיימות רקטות גראד משופרות גם לטווחים של 30 ו-40 ק"מ. הרקטות שנפלו באשקלון הינן לטווח של 20.4 ק"מ.

נפילות רקטות בחתך יומי מתחילת סבב ההסלמה⁴

נפילות רקטות 122 מ"מ (גראד) מאז תחילת סבב ההסלמה הנוכחי

4. ביום ראשון (2 במרץ) בשעות הבוקר, היום החמישי של סבב ההסלמה, **חודש ירי הרקטות**. במסגרת זו אותרו עד כה (נכון ל-1200) כ-20 נפילות רקטות ביישובי הנגב המערבי. אחת הרקטות (מסוג גראד) נחתה בשטח פתוח לא הרחק מנתיבות סמוך לקבר הבבא סאלי.

5. **במהלך פעילות צה"ל נהרגו שני חיילי צה"ל**, לוחמי חטיבת גבעתי, ושבעה נוספים נפצעו, אחד מהם באורח בינוני. שני ההרוגים הם סמ"ר ערן דן גור, בן 20 מירושלים וסמ"ר דורון אסולין, בן 20 מבאר שבע (דובר צה"ל, 1 במרץ).

ערן דן גור ז"ל

דורון אסולין ז"ל

פעילות צה"ל

6. במהלך סוף השבוע פעל צה"ל ברצועת עזה ביבשה ומהאוויר. כוחות גדולים של חיל רגלים, שריון והנדסה בסיוע אווירי החלו פועלים בליל ה-29 בפברואר **בצפון הרצועה** והשתלטו על שטחים מהם משוגרות הרקטות לעבר ישראל.

7. חלקו הראשון של המבצע כלל סריקות השטחים בשכונות **סג'אעיה** שבעיר עזה ובפאתי מחנה הפליטים **גיבאליה**. חלקו השני של המבצע כולל סריקות של השטח הבנוי ואיתור אמצעי לחימה מוסתרים, כולל בבתים פרטיים. בצה"ל הבהירו כי כניסת כוחות צה"ל לצפון הרצועה מתוחמת לשטח מוגבל ואין מהווה את "המבצע הגדול" שמתכנן צה"ל (1 y-net) במרץ).

8. במקביל ביצע חיל האוויר **שורת תקיפות מהאוויר** נגד יעדי טרור בעיקר של חמא"ס. ב-28 בפברואר בוצעו 23 תקיפות ובימים שלאחר מכן בוצעו תקיפות נוספות. בין התקיפות תצוין **תקיפת משאית שהובילה 160 רקטות שנועדו לשיגור** (דובר צה"ל, 1 במרץ). כמו כן בוצעו תקיפות לעבר:

- א. חוליות מחבלים בדרכם לשיגור רקטות.
- ב. מחבל חמוש בטיל נגד טנקים שזוהה סמוך לכוחות צה"ל.
- ג. מחרטות לייצור אמצעי לחימה.

ד. עמדות ומוצבים של חמא"ס.

9. במקביל, הותקפו מהאוויר גם מוסדות **המשמשים את ממשלת חמא"ס**. בין היתר הותקפו משרדיו של ראש ממשלת חמא"ס אסמאעיל הניה בעיר עזה ותחנות משטרה (בבית לאהיא, מחנה הפליטים שאטי ועוד).

הרוגים בקרב הפלסטינים

ירי רקטות לעבר ישראל מתוך אזורי מגורים בבית לאהיא (27 בפברואר, באדיבות ערוץ 10)

10. מאז ראשית סבב ההסלמה הנוכחי נהרגו, להערכתנו, **למעלה מ-80 פלסטינים**. מרבית ההרוגים הינם **פעילי טרור**, בעיקר מחמא"ס/גדודי עז אלדין אלקסאם, שנהרגו במוקדי הקרבות או בתקיפות צה"ל על יעדי טרור. **במהלך הלחימה נהרגו בשוגג אזרחים**, שבקרב מקומות מגוריהם מוקמו בסיסים, עמדות ומבנים מהם מנהלים ארגוני הטרור את הלחימה נגד צה"ל ואת ירי הרקטות. בין ההרוגים היו גם מספר ילדים. בין ההרוגים היו גם בניהם של שני בכירים בחמא"ס: בנו של ח'ליל אלחיה, ובנו של מחמד שהאב חברי המועצה המחוקקת מטעם חמא"ס.

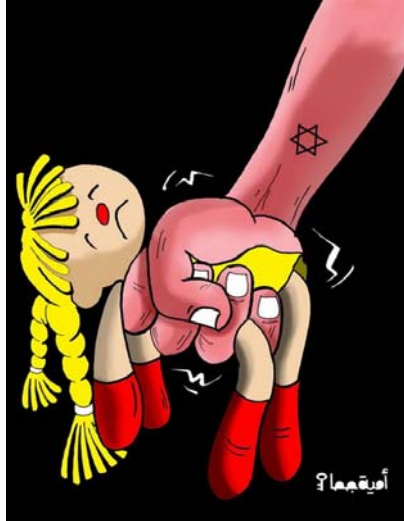
11. ב-29 בפברואר פרסם אתר Palestine-info של חמא"ס טבלה ובה נתונים אודות 34 הרוגים. ביומיים הראשונים של ההסלמה (27-28 בפברואר). בטבלה מופיעים שמות של 11 פעילי חמא"ס/גדודי עז אלדין אלקסאם, 8 פעילי טרור של ארגונים אחרים (הג'יהאד האסלאמי בפלסטין ופת"ח/גדודי חללי אלאקצא), שוטר ושומר ו-13 אזרחים, בהם מספר ילדים.

ניצול האזרחים ההרוגים לצרכי התעמולה הפלסטינית

12. מערכת התעמולה של חמא"ס וארגוני הטרור האחרים, מגובה ע"י הרשות הפלסטינית וע"י ערוץ אלג'זירה, פרסמה תמונות זוועה של ילדים שמצאו מותם בעת הלחימה והאשימו את ישראל בפגיעה מכוונת בנשים וילדים. תעמולה זאת, שהתמקדה באזרחים ההרוגים, התעלמה מכך שמרבית הנפגעים הינם פעילי טרור ושהלחימה התנהלה נגד טרוריסטים שבסיסיהם ממוקמים בלב אוכלוסיה אזרחית.

13. מערכת התעמולה הפלסטינית עשתה שימוש בביטויים כגון "רצח עם", "טבח" ואף "שואה". אין זו הפעם הראשונה שבכירים פלסטינים והתקשורת הפלסטינית והערבית מפרסמים תיאור **מוגזם וכוזב** של הפגיעה באזרחים, תוך שימוש בצילומי אזרחים שנהרגו ובתים שנהרסו. מטרת טקטיקה הסברתית זאת הינה להשחיר את ישראל, לגייס את תמיכת העולם הערבי

והקהילה הבינ"ל, ולכבול את ידיה של ישראל מהמשך פעילות בשטח נגד גורמי הטרור. לכך ניתן למצוא דוגמא באופן סיקור הלחימה בג'נין במהלך מבצע "חומת מגן" (2002)⁵

קריקטורה של אמיה ג'חא, קריקטוריסטית ידועה המשתייכת לחמא"ס, העושה שימוש במוטיב של רצח ילדים ע"י ישראל (אתר Palestine-info, 2 במרץ)

החרפת התבטאויות הרשות הפלסטינית כלפי ישראל

14. בימים האחרונים **החריפו** אבו מאזן ובכירי הרשות הפלסטינית את התבטאויותיהם כלפי ישראל, תוך שימוש בביטויים משולחי רסן כגון "שואה", "טיהור אתני" ו"טבח של אזרחים". כמו כן הושמעו הצהרות על כוונת הרשות להשעות את המו"מ. הצהרות מעין אלו משחקות באופן ברור לידי חמא"ס [שבאמצעות הטרור רכשה יכולת לשבש את המו"מ]. "האצבע המאשימה" של הדוברים הופנתה כלפי ישראל **תוך התעלמות או ניסיון לגמד את** אחריותה של חמא"ס לירי הרקטות הבלתי פוסק העומד ביסוד ההסלמה

5 ראו לקט מידע: "התמודדות נגד הסתה: 'חשבון נפש' נוקב של איש אקדמיה פלסטיני בכיר אודות אופן סיקור הלחימה בג'נין..." (2003)

http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/html/final/sp/self_cri/criticism.htm

15. במסגרת זאת:

אבו מאזן מדבר על שואה
(טלוויזיה פלסטינית 1 במרץ)

א. **אבו מאזן** יו"ר הרשות הפלסטינית טען כי סגן שר הביטחון, מתן וילנאי, איים על הפלסטינים בשואה (Holocaust) ברצועת עזה וכי ישראל החלה ליישם אותה במכוון נגד ילדים, נשים ושיחים⁶. (אבו מאזן לא הזכיר את פעילי הטרור שנגדם כוונה פעולת צה"ל). אבו מאזן הוסיף כי "**מה שמתרחש בפועל הוא יותר משואה**"⁷ תוך שהוא

מזכיר כי בעזה נהרגו יותר מ-62 "שהידים" (זוהי השוואה **מגוחכת ושקרית של הלחימה בעזה** לשואת העם היהודי במלחמת העולם השנייה בה נהרגו 6 מיליון

יהודים). אבו מאזן שב וגינה את ירי הרקטות אולם טען כי לא יתכן שהתגובה עליהם תהיה בהיקף נורא שכזה (נאומו של אבו מאזן בפני הועדה המכוננת של המועצה הלאומית הפלסטינית, הטלוויזיה הפלסטינית, 1 במרץ).

ב. **אבו עלאא'**, ראש צוות המו"מ הפלסטיני אמר כי פעולות ישראל ברצועת עזה הן "מעשי טבח" ו"פשעים" שמטרתם לטרפד כל מאמץ לשלום. אבו עלאא' נשאל לאן הגיעה הרשות הפלסטינית בשיחות עם ישראל והשיב "האם יש בכלל מו"מ באווירה זו?" (ערץ אלערביה, 1 במרץ). בראיון נוסף ציין אבו עלאא' כי הוא סבור שהשיחות תושענה⁸ וציין כי מה שקורה בעזה הוא "טבח של אזרחים" (אי.פי, 1 במרץ).

ג. **צאא'ב עריקאת**, יו"ר מחלקת המו"מ באש"פ, אמר כי "המו"מ עם הצד הישראלי נקבר תחת הריסות הבתים שנהרסו ברצועת עזה". הוא ציין גם כי תהליך השלום נקבר תחת הריסות הבתים (1 במרץ).

ד. **ריאצ' אלמכי**, שר ההסברה בממשלת סלאם פיאצ', כינס מסיבת עיתונאים ברמאללה בה גינה את "הטיהור האתני" ו"פשעי מלחמה נגד האנושות" שמבצעת ישראל. הוא גם דרש מחמא"ס להפסיק את ירי הרקטות מהרצועה משום שזה מספק תירוץ לישראל וגורם למותם של מאות אזרחים פלסטינים (1 במרץ).

⁶ סגן שר הביטחון מתן וילנאי ציין כי ככל שגובר ירי הרקטות מביאים הפלסטינים על עצמם שואה גדולה יותר משום שישראל תפעיל את כל העוצמה שבידה (גלי צה"ל, 29 בפברואר). שר הביטחון השתמש במילה העברית שואה במונח של אסון, שהפלסטינים מביאים על עצמם בשל מתקפת הרקטות שהם יוזמים נגד אזרחים ישראליים. דבריו אלו **סולפו לחלוטין** ע"י אבו מאזן ודוברים פלסטינים נוספים. ונוצלו לקמפיין תעמולה לפיו ישראל מאיימת כביכול בשואה על הפלסטינים.

⁷ אבו מאזן השתמש במילה הערבית "מחרקה", מונח ערבי מקובל לתיאור השואה היהודית במלחמת העולם השנייה, במטבע לשון זהה של תיאור הפעילות הישראלית בעזה כ "יותר משואה" השתמש גם שיח' נעים קאסם, סגן מזכ"ל חזבאללה (סוכנות הידיעות הלבנונית, 1 במרץ).

⁸ "מקור פלסטיני בכיר" מסר לסוכנות הידיעות הצרפתית כי אבו מאזן החליט לדחות את כל השיחות והמגעים ובהם פגישתו הצפויה השבוע עם אהוד אולמרט, בשל המשך ההתקפה הישראלית על הרצועה (2 במרץ).

התבטאות ח'אלד משעל

16. במסיבת עיתונאים שערך ח'אלד משעל, יו"ר הלשכה המדינית של חמא"ס, בלטו שני נושאים מרכזיים (הטלוויזיה הסורית הלוויינית 1 במרץ):

ח'אלד משעל מדבר על שואה (טלוויזיה סורית 1 במרץ)

א. **האשמת ישראל בביצוע "שואה" (Holocaust) בעזה בצד הכחשת השואה שנעשתה לעם היהודי.** ח'אלד משעל ציין כי מה שישראל עושה בעזה היא "השואה האמיתית", שהיא המשכה של "השואה" המתבצעת נגד העם הפלסטיני מזה שישים שנה. הוא הוסיף כי ישראל "מנפחת" את עניין השואה של העם היהודי ומציירת אותה כ"טרגדיה" על מנת "לסחוט כספית את העולם" ולהשתמש בשואה כ"כסות" לעשות כראות עיניה (במסיבת העיתונאים הוא מיחס לישראל מדיניות של השתלטות על המזרח התיכון על מנת להפוך את הערבים והמוסלמים למשרתים ולעבדים).

ב. **הטלת האחריות להסלמה על ישראל בהאשמו אותה כי היא העומדת ביסוד ההסלמה בקרבות והמצור על הפלסטינים, והרקטות אינן אלא תירוץ בידה.** בפנותו לאלה המאשימים את חמא"ס כי היא הסיבה להסלמה ציין כי "בבקשה מי שיכול לבוא אלינו עם התחייבות ישראלית להפסיק את התוקפנות בעזה ובגדה – אנו מוכנים לפעול ברצינות בעניין הזה ולהפסיק מצידנו...". הוא טען כי בעבר שבה ישראל והפרה את הפסקות האש שהושגו עימה. הוא שב ואמר "...מי שחושב שהסיבה היא אנחנו – בבקשה, נסו אותנו והניחו את הכדור במגרש שלנו...".

שימוש יזום באזרחים כ"מגן אנושי"

17. במהלך פעילות צה"ל ברצועה בהסלמה האחרונה קראו חמא"ס והג'האד האסלאמי בפלסטין לאזרחים פלסטינים להגיע ליעדים, שצה"ל לטענתם עומד לתקוף. זאת על מנת שהם יתקלו במקום וישמשו כ"מגנים אנושיים" תוך ניצול העובדה שצה"ל נמנע מלפגוע בכוונת תחילה באזרחים פלסטינים. טקטיקה שכזאת נקטה בעבר ע"י ארגוני הטרור במהלך פעילות צה"ל ברצועה⁹.

18. להלן דוגמאות של קריאה בכלי התקשורת לאזרחים פלסטינים לשמש כ"מגנים אנושיים". כך למשל:

⁹ פרוט ראה לקט מידע: "הטרור נגד ישראל בשנת 2006: נתונים, מאפיינים ומגמות" (6 במרץ 2007), עמ' 28-34.

بعد التهديد بالقصف : حماس تدعو جماهير شعبنا للقوجه
الى منزل ابو الصقل يحيى الشغف لتشكيل درع بشري
من لاطفال غزة !!

תרגום הכתובית: "חמא"ס קוראת לציבור
עמנו [הפלסטיני] להגיע לביתו של אבו
אלהטל בשכונת אלשעף כדי להוות מגן
אנושי" (ערוץ אלאקצא, 1 במרץ)

א. ערוץ אלאקצא ואתר פאל-מדיה של
חמא"ס קראו לאזרחים ליצור מגן אנושי
בביתו של אבו אל הטל בשכונת
אלשג'אעיה, בשל האיום של צה"ל להפציצו
(1 במרץ).

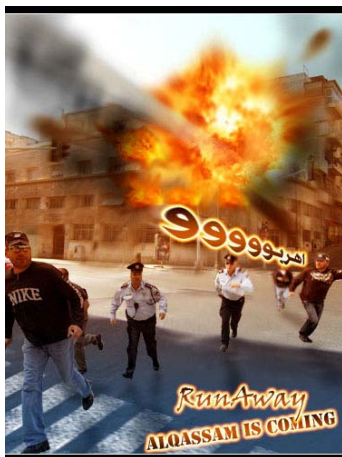
ב. ערוץ אלאקצא של חמא"ס קרא לציבור
הפלסטיני בצפון רצועת עזה להגיע לביתו
של השהיד עת'מאן אלרזיאנה כדי להגן
עליו, בשל האיום של צה"ל להפציצו (29
בפברואר).

ג. ערוץ אלאקצא של חמא"ס קרא לתושבי
חא'ן יונס להתאסף בביתו של מאמון אבו עאמר בשל האיום של צה"ל להפציצו (28
בפברואר). כשעה לאחר מכן דווח כי **עשרות אזרחים פלסטינים מהעיר ח'אן יונס
התאספו על גג ביתו של מאמון אבו עאמר כדי להוות "מגן אנושי" ולמנוע פגיעה
בבית (אתר פאל-טודיי, 28 פברואר).**

ד. ערוץ אלאקצא של חמא"ס קרא לציבור הפלסטיני בצפון רצועת עזה להגיע לביתו של
השהיד מצעב אלגיע'ביר כדי להגן עליו, בשל האיום של צה"ל להפציצו (29 בפברואר).
ה. רדיו צות אלקדס של הג'יהאד האסלאמי בפלסטין קרא לאזרחים להתאסף סביב ביתו
של פוזי אבו אלחמד באזור עבסאן אלכבירה כדי למנוע הפצצתו ע"י צה"ל (1 במרץ).

13. **ראש ממשלת חמא"ס אסמאעיל הניה**, בראיון לערוץ אלג'זירה, השתבח ב"עמידה
האיתנה" של הפלסטינים. כדוגמא לכך הוא ציין כי ה"כיבוש" מאיים להפציץ את הבתים אולם
למרות זאת **מאות אלפי פלסטינים יוצאים "באמצע הלילה", ועולים על גגות הבתים
אותם מאיימים הישראלים להפציץ** (ערוץ אלג'זירה, 29 בפברואר).

כרזות מאיימות באתר האינטרנט של חמא"ס

כרזות הקוראות לתושבי ישראל לנוס על נפשם בגלל איום הרקטות (Palestine-info, 2 במרץ).